No. 88.

VLISSINGSCHE COURANT.

1847.

Vrijdag 23 Julij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franko per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor eiken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18. Julij. Gisteren avond heeft het hof der Pairs deszelfs vonnis uitgesproken in zake het proces *Cubières*. De heer *Teste* is schuldig verklaard aan het aannemen van giften en geschenken, terwijl hij minister van openbare werken was, om in zijne betrekking eene daad te doen, niet onderhevig aan salaris, en mitsdien veroordeeld tot het betalen van 94,000 fr., de som hem voor de omkooping geleverd, voor de armhuizen te Parijs, tot eene boete van gelijk bedrag, het verlies van alle burgerlijke regten, en 3 jaren gevangenis. De heer *Cubières* is vrijgesproken van het hem ten laste gelegde feit van bedrog. Daarentegen is hij en de heer *Parmentier* schuldig verklaard aan omkooping van den minister van openbare werken in 1842, ten einde van hem te verkrijgen de concessie van eene zoutmijn, gelegen in het departement Haute Saône, en beiden veroordeeld tot het verlies hunner burgerlijke regten en tot 10.000 fr. boete, en eindelijk alle drie solidair in de kosten, alles des noods invorderbaar bij lijfsdwang.

— In den laatsten tijd is veel gesproken geworden van schandelijke misbruiken, waarvan het arresthuis van Clairvaux het tooneel was, en van de weinige zorg voor de gevangenen, onder welke de sterfte onrustbarend toeneemt; zoo zelfs, dat binnen ongeveer 2½ jaar het derde gedeelte van de 2000 daarin gekerkerde persoonen gestorven is en in eene enkele maand wel eens 40 sterfgevallen voorkwamen.

BELGIE.

— In den avond van 16. dezer, is een verschrikkelijke brand uitgebarsten in de gebouwen der steenkolenmijn te Hardhaye, in de gemeente Seraing; in dien oogenblik bevonden zich 156 werklieden in de schacht. De vlammen grepen met woede om zich heen en namen steeds toe in hevigheid, daar het aanwenden der bluschmiddelen van vele moeijelijkheden vergezeld ging. Alvorens het vuur de ladders vermeld had, mogt het nog aan 39 werklieden gelukken, langs dezelve naar boven te klimmen; maar weldra was dit niet meer mogelijk; de vlammen hadden de ladders aangetast en zelfs de touwen vernield, waaraan de tonbinge, langs welke de werklieden zich diep in de schacht aflaten. Toen begon men te vreezen voor het lot der overige werklieden en men wendde zich tot de overheden om meer doeltreffende hulp te erlangen en maatregelen van orde te nemen, want duizende personen, ouders, bloedverwanten en vrienden van die werklieden, enz. bevonden zich op de plaats des ongeluks. Twee uren in den morgen kwam een detachement gendarmerie te paard en eene compagnie pontonniers aldaar aan.

De brand was ontstaan in het houtmagazijn en heeft zich spoedig medegedeeld aan de andere gebouwen van het etablissement. De rook die in de schaht drong, verstikte 20 of 25 mijnwerkers; het gelukte echter door de aangewende pogingen om den volgenden morgen 110 werklieden te redden.

De schade is aanzienlijk, en van alle gebouwen is schier geen enkel overgebleven.

— Niets heeft de hoop verzwakt, welke men omtrent eenen overvloedigen oogst had opgevat, verre van daar, want de jongste heete dagen hebben deze hoop nog versterkt. Eer vijftien dagen zullen verloopen zijn, zal men de tarwe beginnen te maaijen, en binnen eene maand zal men er aan de markt hebben. De aardappelen zijn alom overvloedig en voortreffelijk; maar wij moeten bij deze gelegenheid het volk vermanen niet ligtgeloovig te zijn aangaande hetgeen kwaadwilligen of baatzuchtigen ongetwijfeld over onzen aardappelenoogst zullen uitstrooijen. Eene ernstige toespraak van de *Nyverheid* komt hier te pas. « Het zijn de aardappels alleen, zegt dit geacht Brugsche dagblad, die het graan zullen doen dalen, hierom moet men verwachten, dat er alles zal aangewend worden, om die gezegende vrucht haar krediet te benemen en den schrik onder het volk te brengen. Indien er hier en daar nog al een stuk ware, dat geene goede aardappels schijnt te zullen opleveren, wat gaf dit daar aan? Ware dat zoo wonderlijk? Gebeurt dit niet alle jaren? Vraagt aan den eersten boer den besten, en hij zal als hij regtzinnig is, u zeggen, dat hij nooit eene plek aardappels heeft uitgedaan, of hij heeft in het midden van het schoonste gewas struiken gevonden, die vergaan of rot waren. Neen burgers, gelooft het en zijt zeker, van dit jaar zal die vrucht lekker en goedkoop zijn.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 18. Julij. De beruchte zaak aangaande den zoogewilden groothandel in posten zal alsnu een punt van regterlijk onderzoek uitmaken, hetwelk met de meeste belangstelling wordt te gemoet gezien. Streng bewaakt, werd heden namiddag alhier binnengebragt de persoon van *Govert Verploegh* (alias *Godefroy*), tegen wien reeds op den 1. September des afgeloopen jaars, door de arrondissements-regtbank ter dezer stede, werd verleend, regtsingang en een bevel van gevangenneming, als beklaagd van zich te hebben schuldig gemaakt aan opligting jegens onderscheidene personen, en uit kracht van welk bevel genoemde persoon op gisteren door het Pruissisch Gouvernement werd uitgeleverd. De beklaagde werd per rijtuig geëscorteerd door den heer commissaris van politie *J. A. Waldeck*, die met het overbrengen van denzelven was belast en zich ten dien einde naar Kleef had begeven, en werd in het huis van burgerlijke en militaire verzekering in voorloopige bewaring gesteld.

— In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal op zaturdag 17. julij jl., zijn twee adressen ingekomen tegen de bepalingen nopens de drukpers, in het nieuwe wetboek van Strafregt. Het eene is van de heeren *van Weelden c. s.* boekhandelaar te 's Gravenhage, het andere van den heer *J. Collot d'Escury*, mede aldaar woonachtig.

ARNHEM, den 19. Julij. Verledenen [illegible] Nijmegen een vrij groote oploop plaats gehad voor het huis van eenen der ingezetenen, in hetwelk een opkooper van aardappelen gevlugt was en tegen wien het volk zich honende en dreigende uitdrukkingen had veroorloofd. Niet voor des nachts drie uur, en na de dringendste vermaningen van den op de plaats des oploops aanwezigen burgemeester, die beloofde, aan elk, die dit verlangde, den volgenden dag de aardappelen tegen *f* 1,50 het mud te zullen leveren, is het volk uiteengegaan en de rust niet verder gestoord geworden.

ARNHEM, den 20. Julij. De onlusten te Nijmegen zijn nog ver van gestild. Gisteren, bij gelegenheid van den grooten wekelijkschen marktdag, had zich een poelier er vooral op toegelegd om groote inkoopen van allerlei eetwaren, boter en voornamelijk van aardappelen te doen voor Engelsche rekening. Dit bragt de menigte zoodanig in beweging, dat de militaire magt heeft moeten worden gebruikt, om het volk tot rust te brengen, hetwelk tot heden morgen ten 8 ure nog niet geheel en al gelukt was. Den geheelen nacht is het garnizoen onder de wapenen geweest en heeft sterke patroeljes door de gansche stad gezonden: op sommige plaatsen heeft men zelfs de menigte — waaronder veel vrouw, met messen gewapend — met het geveldo geweer moeten uiteendrijven. — De bedoelde poelier is, op last van den burgemeester, in verzekerde bewaring genomen. Wij zien nadere berigten te gemoet. (*Arnh. C.*)

LEEUWARDEN, den 17. Julij. De persoon van *C. Gepkens* is alhier aangekomen en in het huis van reclusie opgenomen. Naar men verneemt, is hij geplaatst in eene der cellen voor eenzame opsluiting, welke voor korten tijd in het gevangenhuis zijn aangebouwd. Men heeft hem daar aan het vlasspinnen gezet. Overigens is hem het gebruik van boeken vergund geworden.

GRONINGEN, den 18. Julij. Heden middag is de vierde der gekwetsten van den nacht van 28. Junij ll. overleden. Dezen was eenige dagen na de verwonding een been geamputeerd. Er zijn dus nu reeds *acht* overleden, onmiddellijk of aan de gevolgen der verwonding.

TILBURG, den 19. Julij. Sedert eenige dagen wilde men, dat de aardappelen wederom zoowel hier als in de omstreken, door de ziekte waren aangetast. Een ten gevolge hiervan door deskundige ingesteld naauwkeurig onderzoek, heeft doen blijken, dat wel ten gevolge van de buitengewone hitte, die men sedert eenige dagen heeft gehad, het loof der vroege aardappelen is geel geworden, nu door den regen eenigzins tot verrotting is overgegaan en eene zware lucht van zich geeft, doch dat de aardappelen zuiver en goed van smaak zijn en ook wat de uitkomst en grootte derzelve aangaat, niets te wenschen overig laten, terwijl aan de late aardappelen, die ook op de hooge akkers door de droogte wel eenigermate hebben geleden, echter tot heden geene sporen van ziekte te ontdekken zijn.

VLISSINGEN, den 22. Julij. Naar men verneemt, moet het hier ter reede liggend fregat *Prins van Oranje* met het eind dezer maand gereed gehouden worden, om naar zee te kunnen vertrekken, tot het doen van eenen kruistogt. Met dit fregat verliest men hier het laatste schip, dat nog tot groot voordeel der ingezetenen strekte, en eenige levendigheid verschafte in onze overigens thans zoo stille stad. De sluiting van het dok, welke de terugkeering der schepen binnen deze havens verhindert, is een groot nadeel voor het algemeen, en het is te hopen, dat zij niet langer dure dan volstrekt vereischt wordt tot de uit te voeren werken aan de groote doksluis. Wij zien daarom met blijdschap, dat de afdamming derzelve voorspoedig gaat, en bereids zoo ver gevorderd is, dat men een begin heeft kunnen maken met het uitmalen van het water tusschen de dammen, geschiedende dit met een stoomwerktuig.

— Men schrijft uit 's Gravenhage, o. a.: « De verklaring, namens onze koning als Groot-Hertog van Luxemburg door zijn gevolmagtigde op den bondsdag afgelegd, ten opzigte van de vernietiging van Krakau, heeft hier eenen pijnelijken indruk gemaakt. De vernietiging van den vrijstaat, die staatkundige moord, welke zoo teregt in Engeland en Frankrijk en in elk beschaafd land is gebrandmerkt, is door de regering van Luxemburg (te 's Gravenhage gevestigd) officieel *goedgekeurd*, en wel in zoodanige termen, als naauwelijks een ander lid van den bondsdag gewaagd heeft. De Luxemburgsche regering heeft zich bij die gelegenheid *au niveau* gesteld van de meest absolute staten van Europa. Wat zou evenwel die regering (en de Nederlandsche) zeggen, als overmagt hetzelfde over Luxemburg (en Nederland) beschikte?

Zouden wij uit het bestuur van 't Hertogdom Luxemburg de wenschen, bedoelingen en uitzigten *onzer eigene* regering niet kunnen afleiden?"

INGEZONDEN STUKKEN.

Oprigting van eene Stoom-, Pel- en Schorsmolen en Tarwemaalderij.

Gewenschte toeneming der Nyverheid in Middelburg, doch verkeerdelyk toegepast.

Met veel genoegen hoorden wij voor eenige maanden gewagen van de oprigting eener fabriek; met veel genoegen maakten wij daaruit op: dat er eindelijk eene kleine opwekking was gekomen onder eene zekere klasse, die zich steeds halstarrig bleef bepalen, tot het zich vergenoegen met hunne rijkdommen in papieren of land te beleggen en alzoo niets te doen dat eenigen welvaart aan de mindere of middel-klasse kon opleveren; doch, met leedwezen ontwaarden wij later, dat de bedoelde inrigting, door stoom gedreven, moest daarstellen: de vereischte bewerking van *schors*, eene *peldery* en *tarwemaaldery*.

Wij zeggen met leedwezen; want wij stellen ons voor, dat eene zoodanige inrigting geene goede niet alleen – maar zelfs geene middelmatig goede uitkomsten zal kunnen opleveren, en dan toch, is het te bejammeren, dat een zoo groot kapitaal zoo als deze inrigting zal moeten kosten, zoo weinig nut zal doen; dan toch, is het te bejammeren, dat er zoo veel geld (*ligt mogelyk eene halve ton gouds*) aan steen en ijzer zal worden verknoeid en in den grond worden gestoken, zonder resultaten; wij noemen de opwerper van dit plan, iemand zonder zaakkennis. Mogelijk zijn wij hier wat scherp, maar wij onderwerpen de verdediging van deze onze stelling aan iederen zaakkundigen: dat zij oordeelen!

De gepelde garst (gort) is nimmer iets anders geweest dan een *by-artikel* in den handel, van ondergeschikte consumptie; op de koopmans-beurs als het ware onbekend en bij den *détailleur* aangemerkt als iets dat hij *moet* verkoopen, omdat het geacht wierd te behooren tot de andere door hem verkocht wordende goederen; doch nimmer trok de gepelde garst zijn aandacht, want zijn debiet was en bleef altoos zeer gering en nooit was er iets noemenswaard voor hem aan dat artikel te verdienen. Nu evenwel, valt de mislukte aardappel-oogst in, en ziet, hetgeen vrij natuurlijk is, de gepelde garst moet voor ¾ de aardappelen vervangen. Geen wonder dan, dat de behoefte aan gepelde garst onnoemlijk toenam, en het debiet wordt opgevoerd, zoodat daar onmogelijk geregeld aan kon voldaan worden, – had dat zoo blijven voortduren, dan was er hier in ons land eene behoefte gebleven aan nog vele *pelderyen*. – Doch de zaak verandert; de aardappelen-oogst verbetert zich, en even snel als het debiet in bedoeld artikel is gekomen, even snel zal het tot zijn vorig standpunt terugkeeren niet alleen, maar naar eenigen tijd zeker geheel wegvallen, zoodat de nu bestaande *pelderyen* alreeds geen werk zullen hebben, zonder dat daarin nog meerdere concurentie kome. – Hier zij niet vergeten gezegd te worden: dat in andere streken van ons land vele korenmolenaars op het platte land van lieverlede een pelsteen op hunnen molen plaatsen: dat den boer zijne behoefte in garst naar den molen brengt, en zoodoende zijne provisie voor zeer geringe prijs bekomt en dit voor hem zeer gemakkelijk is: ook zoo handelt den arbeider die daarin door den boer geholpen wordt. – Dat zal hier ook zoo worden en het platte land zal zich zelven gerijven.

Schors te malen kan vooral niet anders dan als een bijzaak beschouwd worden, omdat daarvoor hier geene behoefte is; en voor verzending naar buiten zal hier in onze stad wel niet behoeven gemalen te worden; bovendien, is dit artikel van geen waarde en kan onmogelijk het loon afleggen dat een zoo kostbaar pand als dat zal worden waarvan hier sprake is moet kunnen verdienen. De transport-kosten van de plaats waar de schors wordt aangebragt tot hier, is men hier weêr achteruit en men moet dan die minder verdienen om te kunnen concureren.

Wat schiet er nu over dat onze nieuwe stoom-inrigting de intrest van het benoodigde kapitaal kan doen afleggen? de *meelmaaldery* of liever het *meelmaken*. Bekijken wij dit werk: – zeker is het, dat er steeds behoefte aan meel zal bestaan, en die behoefte alleen met de wereld zal ophouden daar te zijn; doch eilieve! zeg mij planmaker van dit groote werk van industrie! zeg mij! waar wilt gij uwe bestellingen van daan krijgen om altoos te kunnen malen, om altoos te kunnen doorwerken met een ligchaam dat *altoos doorwerken moet* om zijne lasten te kunnen afwerpen? Zullen de korenmolenaars, die de wind voor niets hebben, en vooral op het platte land op eene kleine leest en geringe onkosten geschoeid zijn, zoo maar in eens ophouden? Zullen zij uwe in de lucht opgaande rookkolom aanmerken als een teeken om hunne panden maar af te breken! Gij vergist u; die menschen hebben maar zoo veel *stuivers* aan onkosten waar gij zoo veel *guldens* zult hebben, en dit is eene natuurlijke reden waarom gij niet zult *kunnen* concureren. Uwe onkosten zijn te groot, zij moeten noodwendig het loon te veel bezwaren, dit nu moeten wij niet verder uiteenzetten, die den omvang kent van eene stoomfabriek van 12 tot 20 paar-

Aankracht begrijpt ons volkomen.

Maar, hooren wij u ons toeroepen: gij vergeet de *buitenlandsche handel in meel!* Neen, is ons antwoord, wij vergeten die niet. Wij kennen de handel in meel van Amerika naar alle plaatsen; wij kennen de uitgebreidheid van dat werk in den geheelen omvang; maar vragen u: zult gij daartegen kunnen wedijveren? Zult gij tegen [illegible] groote zulke kolossale ligchamen kunnen werken? Hebt gij de grondstof daartoe? Wij zeggen neen. De voorraad van tarwe in ons land is te gering, om uw fabriek te kunnen spijzen, want gij zult er die prijs niet voor kunnen geven die den consumateur daar voor geeft, omdat *gy* moet concureren en omdat *hy* ze prefereert boven buitenlandsche. Terwijl boven dat, onze binnenlandsche tarwe veel minder geschikt is voor het hier bedoelde in den buitenlandschen handel gevraagd wordende meel dan de Amerikaansche, en uit Amerika hier tarwe te laten aanvoeren om voor Engeland *b. v.* meel te malen zal toch wel niet rijmen.

Hoe zult gij dus uwen intrest afleggen? Wij stellen: dat uwe fabriek met al de daarbij benoodigde pakhuis-ruimte, (vooral in aanmerking nemende dat gij het geheele ligchaam van de fundamenten af moet opbouwen) zal moeten kosten om de zaak volkomen in werking te hebben, ƒ 50,000.– tot zoo eene geringe prijs worden er niet veel stoom-fabrieken met pakhuizen enz. enz. van af de fundamenten tot de geheele daarstelling gebouwd; - daarbij dunkt ons behoort nog ƒ 20,000. – op het minst genomen, tot drijving der zaak; is dus het kapitaal dat intrest moet afleggen ƒ 70,000. – à 5% in het jaar ƒ 3500. – Uwe onkosten aan knechtsloonen en meer mogen wij berekenen ad ƒ 50.– per week is per jaar ƒ 2,500. Nemen wij hier nu nog bij de *massa* kolen die er moeten gebruikt worden, de *reparatien* en vernieuwingen die aan een door stoom gedreven fabriek nooit ophouden; grondlasten, assurantien, extra vervoerloonen, of anders het houden van twee paarden, dan gelooven wij, gemakkelijk te zullen kunnen aantoonen, dat er *acht à tien duizend* gulden zou moeten verdiend worden om uwe fabriek te kunnen drijven, zonder nog te gewagen dat het altoos noodzakelijk en aangenaam is dat er winsten uit eene onderneming behaald worden.

Heeren ondernemers! Wij zien het er niet in dat gij dat zult kunnen, en raden u ernstig aan, om zoo *industrieel* te zijn als immer mogelijk is, maar bouwt niet om over een klein getal jaren weêr te moeten afbreken of uw werk te moeten staken. Bouwt fabrieken waarin gij naar alle menschelijke berekening zult kunnen blijven doorwerken; vestigt zaken daar uwe nazaten nog nut uit kunnen halen. Waarom moeten anderen in nijverheid u zoo veel vooruit zijn? Blijft niet kleingeestig hangen aan het denkbeeld dat eene doelmatiger inrigting meerder fonds zou behoeven, maar sticht eene goede zaak en zet uw kapitaal niet nutteloos uit. Zoo zeer als het te wenschen is dat gij iets doet om in de maatschappij eene waardige plaats te bekleeden, zoo zeer ook is het te wenschen, dat gij dat met een goed succes doet.

Wij houden vol dat het te bejammeren zou zijn, als gij hetgeen gij nu doet u later moest beklagen, het zou u ontmoedigen en anderen afschrikken.

Dat men op andere plaatsen in ons land, waar men – voor ons *Middelburgers* tot geene eer – ons in de industrie verre vooruit is, – voor zoo ver ons bekend, – nog geene diergelijke tarwemaalderijen vindt, doet hier wel niets af, doch pleit evenwel tegen de onderneming en dient wel degelijk in aanmerking genomen te worden.

Wij eindigen en laten oordeelen die ons begrijpen en zich de moeite willen geven om over het door ons gezegde na te denken; doch roepen de ondernemers van de bedoelde inrigting toe! Handelt niet uitsluitend naar uwe eigene denkwijze, maar onderzoekt de zaken van nabij en spreekt met menschen die door *oudere ondervinding* u grondigen raad kunnen geven, en wij houden ons verzekerd dat gij tot de overtuiging zult komen: dat er vele andere fabrieken zijn, de oprigting overwaardig en veel doelmatiger, zoo wel voor uw eigenbelang als dat van anderen, dan die, welke gij voornemens zijt daartestellen.

Welnu dan, het is nog tijd; den aanvang die gij gemaakt hebt doet niets ter zake; gij kunt nog overgaan om u tot elk andere onderneming te bepalen; doe dat, en welligt zult gij ons in lateren tijd bedanken voor den wenk die wij de vrijheid namen u bij deze te geven.

MIDDELBURG 19. Julij 1847. Z.

Privaat-Zout en Regerings-Zout.

(Uit de Deutsche Brüsseler Zeitung No. 34, van 8 Julij ll.)

Het aanstaande proces van CUBIÈRES c. s. geeft aan de volgende mededeeling eene bijzondere waarde, waarom wij haar ook nu eerst opnemen, daar het bewuste proces voor het hof der Pairs morgen, 8 Julij, begint, en dus onze lezers een goed overzigt der punten van aanklagt juist nu bekomen, in plaats van de uitgebreide acte van beschuldiging te moeten bestuderen.

« Aan zout zal 't u niet ontbreken "
(FREDERIK II, aan de Breslausche burgers)

PARIJS, einde van Junij. In de laatste weken hebben wij, arme smachtende Parijzenaren in onze Lodewijk-Philipsche-politische watersoep weder eens wat zout gekregen. Wel is waar slechts gemeen bergzout uit de groeve van Gouhenaus, gelegen in het departement van de Haute Saône bij Luxe, maar 't is toch altijd zout, waaraan de bokken en lammeren in de schaapskooijen zoo gaarne likken.

De schaapherders beweren, wel is waar, dat de schapen niet te veel mogen likken, anders worden zij schurftig en ook onze hofwereld vreest, dat de bokken in Luxemburg te lang aan het Gouhenausche zout likken mogten of vroeger of later huiduitslag krijgen. Doch wat vreest niet al ons Orleansch hofgespuis? Laat ons blij zijn, dat wij wat zout hebben, ofschoon het ook maar grof, gemeen bergzout is; de openbare meening zal het helder zieden. En wat zijn dan ook die twee centenaars bergzout, die ons RENOUARD bereidt, voor zulk eene groote kudde schapen. Ach, hoe beklaag ik u, beruchte heer Redacteur, dat gij niet aan de beide hoofdblokken in Luxemburg medelikken moogt, en u met de brokken vergenoegen moet, die onze journalen u toezenden. Die oude grijsharige heks uit de *rue des prêtres St. Germain l'auxerrois* No. 17 (het Journal de Judas), heeft u slechts uittreksels gezonden; de zaak wordt ernstig en de politieke horizon — wat eene fraaije spreekwijze — steeds duisterder.

Verscheidene kapitalisten, namenlijk PARMENTIER, GRILLET, SIMONVALLE en stiefvader, vereenigden zich den 24. Julij 1826, om een vennootschap van actien op te rigten, hetwelk de bewerking eener steenkolenlaag bij Gouhenaus (district Luxe, departement Haute-Saône) ten doel had. PARMENTIER en GRILLET schoten het meeste geld, en de uitgravingen begonnen. In plaats van enkel steenkool, stiet men op eene laag bergzout. Nu was er een groot gejuich in Israel, dat heet, onder de boeren in de omliggende dorpen; dewijl zij geloofden, dat zij nu het voor hunne bokken benoodigde zout niet meer tot de enorm hooge prijzen der winzuchtige koninklijke monopoliserende zout-compagnie behoefden te betalen. De actionarissen zagen gouden bergen voor zich opstapelen en lachtten heimelijk in hun vuistje. Hun regtmatige vreugde duurde niet lang. De koninklijke zout-compagnie der Oostelijke Departementen (de l'Est) verzette zich tegen de nieuwe niet monopoliserende concurentie, schreeuwende moord en brand wegens benadeeling van hunne pachtregten, en slingerde op 3. December 1828 een koninklijke banbliksem op de nieuwelingen, welke hen voor eeuwig verbood in Gouhenaus, zout te graven of te boren. Zoo zijn deze burgers: ontdekte men morgen een aardappelen- of beschuit-mijn, zoo zouden koornhandelaars en bakkers naar de respectieve ministerien loopen en uitroepen: « Verstopt ons dezen mijn, « want hij bederft ons de prijzen en wij kunnen geene be« lastingen meer betalen." De *waarde* is dus geheel betrekkelijk — de producenten schreeuwen naar behoefte en honger, dat is het oude liedje om navraag en toevoer. In het begin bekommerde zich PARMENTIER, die een ondernemende en doortrapte kop is, verduiveld weinig om het moord- en brandgeschreeuw van den monopool. Maar de zaak werd bedenkelijk; de koninklijke compagnie verlangde 1 300.000 francs schadevergoeding, kreeg wel is waar na veel worstelens slechts 147,580 francs, doch liet beslag op de mijn liggen. GRILLET en PARMENTIER, tegen welke reeds lijfsdwang uitgewerkt waren, krabden zich achter de ooren. PARMENTIER verloor den moed niet. GRILLET begon echter zijne actien (het hoofdkapitaal was in 100 gelijke deelen verdeeld, waarvan hij er 44 bezat) te verkoopen De eerste kooper, die zich opdeed, was DESPANS CUBIÈRES. Met dezen dag (1 Maart 1839) verschijnt deze militaire Shyloch voor het eerst op het tooneel van Gouhenaus. Was het toeval of berekening; voor den sluwen PARMENTIER gingen thans nieuwe stralen van hoop op; CUBIÈRES is Luitenant-Generaal, Pair van Frankrijk, wordt welligt morgen Minister dacht PARMENTIER zeer teregt. De onvergelijkelijk sluwe voormalige advocaat en industrieel PARMENTIER sloot daarop met CUBIÈRES een verbond, een helsch, echt Jezuitsch verbond, wiens helsche vlammen thans den 61 jarigen Generaal verteren. Wij willen hiermede niet zeggen, dat de oude snorbaard een offer van dezen PARMENTIER geworden en door verraad van dezen gevallen is, neen, de oude CUBIÈRES gedroeg zich, (luiders de acte van aanklagt) van het eerste oogenblik af aan als een bedrieger, die steeds maar om geld, geld geschreeuwd heeft. PARMENTIER, deze trek van den ouden Generaal begrijpende, maar welwetende dat de waggelende steenkolen-consessie Gouhenaus, waarvan hem de helft toebehoorde, slechts door zulk eenen mede geïnteresseerde als CUBIÈRES weder op de been gebragt kan worden, dat wil zeggen, dat die zout-monopolie van het ministerie door list kan verkregen worden, onderdrukte zijne heimelijke zuchten en zond de eene actie na de andere aan den Generaal, die haar voor 200,000 francs ook werkelijk verzilverde. Wat deed CUBIÈRES, die door *schijnkoopen* eene menigte actien tot zich getrokken en verzilverd had met die gelden? Hij schreef aan zijne committenten, hij wilde daarmede den Minister omkoopen. Eenen Minister! En welken Minister? Den ouden door en door braven TESTE, wiens broeder reeds als een heldhaftige republikein bekend is, en die toen het opzigt over de staatsgebouwen van het departement, onder wiens bereik de mijnen behooren, onder zich had.

Ach! wie had in Duitschland, zulk een voornemen ooit kunnen droomen. Bij u in Duitschland zijn de lieden zeker eerlijker (1) of zijn uwe Ministers ook soms omkoopbaar? Gij schudt het hoofd. Nu goed, hoor, hoe het onze CUBIÈRES aanlegde.

TESTE, de brave, ascetische, justiniaansche TESTE, had eenen soort van FAMULUS in een fluweelen pak, eenen stokouden, hoofd-ontvanger der belastingen, thans rentenier, genaamd PELLAPRA, in geheime dienst. Deze PELLAPRA, welke niet minder dan 75 jaren telt, en een brandvos van het fijnste ras is, geeft vaderlijke lessen en vingerteekens — in naam des Ministers — tegen duizend francs. Hoe bevalt u deze FAMULUS? Waarom schaft gij u niet eenen dergelijken aan? Aan dezen FAMULUS hechte zich CUBIÈRES aan, die om dezen tijd, 14. Januarij 1842, naar Gouhenaus de onsterfelijke phrase schreef; « Het roer van staat is in hebzuchtige en om« gekochte handen; de vrijheid der drukpers zal binnen kort « zonder gedruis verworgt zijn en het « *goede regt*" behoeft « nooit bescherming meer."

Is dat duidelijk? handtastelijk! In 't kort, het duurde niet lang of de zouthistorie kwam in het Staatsblad (mijnen-sectie) voor en Gouhenaus triompheerde over alle concurentiën!! Hier had echter het spel moeten eindigen. Maar juist hier begint eerst het drama, dat nu in Luxemburg begint vertoont te worden. Met het zout-monopolie in den zak, werpt nu TARTUFFE PARMENTIER het mom af, en zegt tot SHYLOCK CUBIÈRES: « schurk, gij hebt mij sedert jaren stelselmatig be« drogen; gij hebt den Minister *via* PELLAPRA naauwelijks « *acht* actien, ten bedrage van 40,000 francs geschonken en « ons daarvoor 200.000 francs afgetroggeld, voor den dag « met het overige of ik trek u voor het Seine-geregt."

CUBIÈRES weigerde dit en PARMENTIER legde de gansche duivelsche correspondentie, tusschen hem en CUBIÈRES het Seine-tribunaal voor, welks haren te berge rezen. Geheel Parijs geraakte in ontzetting, toen de regtsbladen van 1. Mei, uittreksels uit deze correspondentiën mededeelden. De Kamer der Gedeputeerden sloeg alarm, de hovelingen sidderden in de Tuilleriën. LOUIS PHILIPPE houdt volstrekt niet van een administratief schandaal. Hij is een geheime zondaar, een kwakzalver uit de oude school, die de etterende wonden van het instortende staats-ligchaam gaarne zoolang bedekt en verbindt als maar mogelijk is. Maar ditmaal vielen de slagen te sterk, de officiële H...... bloedde nog van de Girardinsche spitsroeden en zoo werd de Procureur-Generaal geroepen. De rest weet gij.

(Zie nieuwstijdingen, Parijs.)

(1) Ho, daar! Wij herinneren aan de omkooping-historie, met het Hollandsch-Pruissisch-Handelsverdrag en aan een millioen andere diplomatische Metternicherijen. Slechts blijft in ons Teutonburgers-woud alles fijn in de duisternis verborgen. Daagt het daar eens, dan zullen wij ook bergzout hebben.

(Noot van den Red. der *Deutsche Brüsseler Zeitung.*)

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 22. Julij. Sedert den 20. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Vrouw Lubie, E. B. Risgering, Riga, vlas en lijnzaad; de Windhond, C. Nolting, Santos, koffij; l'Adorade, A. Sans, beide Havre-de-Grace, tarwe; Friedrichshauer, G. Jurgenson, Odessa, Fortuna, J. Koppelman, Hafring, beide wol; Herius Monte, H. Grozo, Falmouth, rogge; Félix en Julie, P. Bouguet, Genua, Patriot, L. Jarch, Hamburg, beide graan, Telegraphe, J. B. Marlofsen, Cork, rogge; Tobus, C. Borgholm, Oscar, J. Laughe, beide Odessa, graan.

Voor Gend bestemd:

Furst Blucher, M. Agrell, Riga, hout.

Voor Dendermonde bestemd:

Anna Cecilia, W. Moller, Fernambuco, campechehout.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

La Vouge Marie, J. Zoeteliet, stukgoed, Marseille; Julie, J. Nieper, ballast, Oostzee.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te MIDDELBURG,

22 Julij 1847.

De Nederlandsche mudde.		De Nederlandsche mudde.	
O. Z. Tarwe (1845) . ƒ	.	Z. Gr. Erwten . . ƒ	.
N. dito dito	– 19.25	W. Witte dito . . –	.
Witte B. Poolsche Tarwe	– 18.00	Z. Paardenboonen . –	.
Nieuwe W. dito . . .	– 20.20	W. Koolzaad	– 12.40
N. Rogge . ƒ .	– .	Zomer dito . . . . –	.
Vreemde dito ƒ 10 85	– 12.50	Gort No. 3 . . . . –	.
N. Winter garst . . .	– 5.54	« « 2 . . . . –	.
Zomergarst	– .	« « 1 . . . . –	.
Haver	– .	Raapolie . . ƒ 59.00	p. v.
Boekweit (Vreemde)	– .	Patentolie . . – 41.00	–
W. Witteboonen . . .	– .	Lijnolie . . – 37.00	–
Dito Bruineboonen . .	– .	Lijnkoeken ƒ . de 104	st.
W. Paardenboonen . .	– .	Raapkoeken . . –	–
W. Gr. Erwten . . .	– .		

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEREN.